

ПРИЛОГ 3: Извештај о спроведеном консултативном процесу у процесу израде Плана развоја општине Љубовија 2024-2030.

Закон о планском систему прописује да се у процесу управљања системом јавних политика као и приликом израде и спровођења планских докумената поштују начела управљања системом јавних политика. У овом контексту мора се нагласити да се Општина Љубовија, поштујући правне одредбе ЗоПС кроз читав плански процес руководила овим начелима, где посебно место заузима начело јавности и партнерства. Под овим се подразумева да се јавне политике утврђују у оквиру транспарентног и консултативног процеса, односно да се током израде и спровођења планских докумената, као и анализе ефеката и вредновања учинака јавних политика, спроводи транспарентан процес консултација са свим заинтересованим странама и циљним групама, укључујући и удружења и друге организације цивилног друштва и др., водећи рачуна да се омогући остваривање појединачних правних и других интереса свих заинтересованих страна и циљних група, уз истовремену заштиту јавног интереса.¹

Пример добре праксе који је следила и локална власт општине Љубовија, односила се на укључивање ширег круга заинтересованих актера у процес планирања кроз формирање **партнерског форума**, као веома корисног консултативног инструмента и механизма за успостављање чвршћих веза и партнерских односа између донисилаца одлука са једне стране и представника локалне заједнице, цивилног друштва и приватног сектора са друге стране.

Током израде Плана развоја, кроз све фазе процеса, континуирано су се спроводиле консултације са представницима свих циљних група и осталих заинтересованих страна кроз:

- Партнерски форум заинтересованих страна
- Информисање путем медија
- Комуникацију путем званичне интернет презентације општине Љубовија
- Прикупљање писаних коментара, предлога и сугестија.

Непосредно пре усвајања Плана развоја спроведена је јавна расправа која има за сврху упознавање целокупне јавности са предлогом текста и прикупљања предлога и сугестија за унапређење садржине планског документа.

Током израде Плана развоја, као и приликом дефинисања свих даљих корака који ће се спроводити у предстојећем планском периоду у сврху достизања предвиђених жељених стања, поштована су и остала начела која прописује ЗоПС: начело једнакости и недискриминације, начело координације и сарадње, начело економичности, начело финансијске одрживости, начело реалистичности, начело релевантности и поузданости...Посебно треба напоменути да се општина Љубовија приликом израде овог документа, придржавала начела интегралности и одрживог раста и развоја, које подразумева да се приликом израде и спровођења планских докумената узимају у обзир захтеви заштите животне средине, борбе против климатских промена, ублажавања ефеката климатских промена и прилагођавања климатским променама, спречавања прекомерног коришћења природних ресурса, повећања енергетске ефикасности и искоришћавања обновљивих извора енергије и смањења емисија гасова са ефектом „стаклене баште“.

¹ Закон о планском систему („Службени гласник РС“, бр. 30/2018 од 20.04.2018.)

Водећи се начелима транспарентности, отворености и инклузивности процеса израде Плана развоја општине Љубовија, као и одредбама Закона о планском систему² и Уредбе о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика, Општина Љубовија је спровела консултативни процес одржавањем седамрадионица у Љубовији у процесу израде Плана развоја за период 2024-2030. године.

Консултативни процес, као и друге активности на изради Плана развоја су одржане у оквиру пројекта “Подршка унапређењу управљања и економског планирања локалног нивоу у циљу убрзања спровођења циљева одрживог развоја у Републици Србији” којим спроводи Канцеларија Програма Уједињених нација за развој у Србији, уз финансијску помоћ Републике Словачке

Учесници консултација:

- Координациони тим за израду Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030. године
- Именовани чланови тематских радних група: (1) економски развој, (2) друштвени развој и (3) заштита животне средине и просторно планирање
- Партнерски форум
- Ангажовани консултант
- Представници Канцеларије Програма Уједињених нација за развој у Србији

У наставку је дат појединачни приказ основних карактеристика и најзначајнијих резултата примењених консултација путем одржаних тематских радионица.

Радионица 1:	Припрема SWOT анализе
Место консултација:	одржавања Љубовија, зграда Општине
Датум консултација:	одржавања 26. јануар 2023. године
Фаза процеса израде Плана развоја:	Анализа и припрема прегледа и оцене постојећег стања
Коришћен метод консултација:	Фокус група
Број фокус група:	3
Број учесника обухваћен методом:	35
Сврха фокус група:	Израда SWOT анализе
Резултати одржавања фокус група:	
Присутним члановима тематских радних група представљен је процес припреме	

² „Службени гласник РС“, број 30/18

плана развоја, а потом и сврха и методологија израде SWOT анализе. Идентификовани су унутрашњи чиниоци (снаге и слабости) и спољни чиниоци (шансе/могућности и претње) – урађен први предлог SWOT матрица за три области: (1) економски развој, 2) друштвени развој, 3) заштита животне средине, урбанизам, просторно планирање и грађевинарство. Тематска радионица испунила је своју предвиђену форму и успешно је реализована.

Члановима тематских радних група и другим заинтересованим странама путем електронске поште достављен је радни материјал „Анализа стања општине Љубовија са SWOT анализом“ и до 03. фебруара 2023. године прикупљани су њихови коментари, предлози измена, допуна и сл.

Радионица 2:	Консултативни састанак партнерског форума
Место одржавања консултација:	Љубовија, зграда Општине
Датум одржавања консултација:	24. фебруар 2023. године
Фаза процеса израде Плана развоја:	Анализа и припрема прегледа и оцене постојећег стања
Коришћен метод консултација:	Фокус група
Број фокус група:	1
Број учесника обухваћен методом:	33
Сврха фокус група:	Консултације у погледу првог нацрта прегледа и анализе постојећег стања
<p>Резултати одржавања фокус група:</p> <p>Учесницима партнерског форума представљени су: 1) процес израде плана развоја ЈЛС; и 2) први нацрт прегледа и анализе постојећег стања</p> <p>Организована је дискусија о првом нацрту прегледа и анализе и прибављене допунске информације и коментара од учесника партнерског форума.</p> <p>Направљене су допуне/измене SWOT анализе, и то:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ У делу SWOT анализе за област економски развој: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Додато: „Смањење сточног фонда (броја говеда)“ као слабост; ▪ Додато: „Тврђава Соко Град“ као шанса; ▪ Додато: „Међуопштинска и регионална повезаност у функцији развоја туризма“ као шанса; ▪ Додато: „Затварање рудника Велики Мајдан са 300 запослених“ као претња; ▪ Избрисано: „Наглипорастне легалносаграђених приватних објеката поред саме обале и наместима зари болов“ – што је било дефинисано као претња. ○ У делу SWOT анализе за област друштвени развој: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Уместо наведене слабости: „Домови културе у МЗ“, унето: „Нема домова 	

<p>културе у МЗ“;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Уместо наведене слабости: „Одрживост медија“, унето: „Није обезбеђена одрживост медија“. ▪ Додато: „Постојање ПТД за јавне објекте“ као снага; ▪ Додато: „Калканска стена (погодна за развој планинарства)“ као шанса. <p>○ У делу SWOT анализе за област заштите животне средине и просторно планирање:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Додато: „Постојање ПТД за путеве, улице, јавне објекте“ као снага; ▪ Додато: „Велика путна мрежа, а мали број становника“ као претња.

Учесницима партнерског форума, као и свим другим заинтересованим странама у општини Љубовија путем електронске поште достављен је допуњен документ „Анализа стања општине Љубовија са SWOT анализом“ и до 03. марта 2023. године прикупљани су њихови коментари, предлози измена, допуна и сл.

Радионица 3:	Израда стабла проблема и формулисање визије
Место одржавања консултација:	Љубовија, зграда Општине
Датум одржавања консултација:	10. март 2023. године
Фаза процеса израде Плана развоја:	Дефинисање визије, односно жељеног стања
Коришћен метод консултација:	Фокус група
Број фокус група:	3
Број учесника обухваћен методом:	31
Сврха фокус група:	Идентификовање кључних проблема и анализа проблема коришћењем технике „стабло проблема“ Формулисање предлога нацрта визије
Резултати одржавања фокус група:	
<p>Присутни чланови тематских радних група идентификовали су следеће кључне проблеме:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Угрожени водотокови (није решено управљање отпадним водама) ○ Капацитети у спорту не одговарају потребама грађана ○ Недовољно развијена пољопривреда (недовољни приходи пољопривредних газдинстава) ○ Затварање рудника Велики Мајдан ○ Велики губици у систему водоснабдевања ○ Систем управљања отпадом није заокружен ○ Недостатак нових инвестиција ○ Лош квалитет живота на селу ○ Велики број људи у стању социјалне потребе које нису адекватно задовољене 	

- Недовољна посета културним садржајима
- Гашење сеоских школа
- Неравномерно доступна здравствена заштита
- Недефинисан туристички производ
- Недовољан обухват деце ПВО
- Отежано управљање у ванредним ситуацијама

За сваки од идентификованих проблема (изузев за „Отежано управљање у ванредним ситуацијама“) развијено је „стабло проблема“ – идентификоване су узрочно-последичне везе.

Дефинисан је први предлог изјаве о визији општине Љубовија у 2030. години.

Тематска радионица испунила је своју предвиђену форму и успешно је реализована.

Члановима тематских радних група, као и другим заинтересованим странама путем електронске поште достављен је предлог визије, односно жељеног стања општине Љубовија у 2030. години и до 19. марта 2023. године прикупљани су њихови коментари, предлози измена, допуна и сл.

Радионица 4:	Развој логике интервенције – формулисање приоритетних циљева и индикација могућих мера
Место консултација:	одржавања Љубовија, зграда Општине
Датум консултација:	одржавања 23. март 2023. године
Фаза процеса израде Плана развоја:	Дефинисање приоритетних циљева
Коришћен метод консултација:	Фокус група
Број фокус група:	1
Број учесника обухваћен методом:	27
Сврха фокус група:	Формулисање приоритетних циљева и идентификовање могућих мера
<p>Резултати одржавања фокус група:</p> <p>Присутни чланови тематских радних група утврдили су следећеразвојне правце:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Економски развој ○ Урбани развој и заштита животне средине ○ Друштвени развој ○ Добра управа <p>У оквиру сваког од ових развојних праваца дефинисани су предлози приоритетних циљева, и то:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Економски развој: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Успоставити повољно пословно окружење за нове инвестиције и повећање запослености ▪ Повећати приходе од туризма 	

- Успоставити подстицајне услове за повећање прихода пољопривредних газдинстава
- Урбани развој и заштита животне средине
 - Повећати доступност услуга социјалне заштите
 - Повећати обухват деце предшколским васпитањем и образовањем
 - Прилагодити капацитете у спорту потребама грађана
 - Повећати посећеност културним дешавањима
 - Допринети повећању доступности услуга здравствене заштите
- Добра управа
 - Унапредити информисање грађана и повећати њихово учешћа у процесима планирања и доношења одлука
 - Унапредити квалитет услуга локалне самоуправе

За највећи број дефинисаних приоритетних циљева идентификоване су могуће мере које треба спровести.

Допуњена је, односно унапређена изјава о визији општине Љубовија у 2030. години. Тематска радионица испунила је своју предвиђену форму и успешно је реализована.

Члановима тематских радних група, као и другим заинтересованим странама путем електронске поште достављен је предлог логике интервенције, односно дефинисану визију, предлог приоритетних циљева и индикативну листу мера, и до 4. априла 2023. године прикупљани су њихови коментари, предлози измена, допуна и сл.

Радионица 5:	Састанак координационог тима за израду Плана развоја општине Љубовија 2024-2030.
Место одржавања консултација:	Љубовија, зграда Општине
Датум одржавања консултација:	12. април 2023. године
Фаза процеса израде Плана развоја:	Дефинисање приоритетних циљева
Коришћен метод консултација:	Фокус група
Број фокус група:	1
Број учесника обухваћен методом:	7
Сврха фокус група:	Усаглашавање визије и приоритетних циљева
Резултати одржавања фокус група:	
Усаглашена је визија, односно изјава о визији.	
Усаглашени су развојни правци и приоритетни циљеви са припадајућим показатељима учинка.	
Усаглашена је листа могућих мера за сваки од приоритетних циљева.	

Радионица 6:	Дефинисање мера за постизање приоритетних циљева
---------------------	---

Место одржавања консултација:	Љубовија, зграда Општине
Датум одржавања консултација:	26. и 27. април и 03. мај 2023. године
Фаза процеса израде Плана развоја:	Дефинисање приоритетних циљева
Коришћен метод консултација:	Фокус група
Број фокус група:	3
Број учесника обухваћен методом:	17+12+9
Сврха фокус група:	Дефинисање мера у оквиру сваког од приоритетних циљева и описивање сваке од мера (потребна финансијска средства и могуће изворе финансирања, одговорност за координацију спровођења мере и период спровођења).
<p>Резултати одржавања фокус група:</p> <p>Од стране присутних чланова тематских радних група сефинисане су и описане мере за следеће приоритетне циљеве:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Успоставити подстицајне услове за повећање прихода пољопривредних газдинстава ○ Успоставити систем за пречишћавање отпадних вода ○ Успоставити заокружен систем управљања отпадом ○ Обезбедити континуирано снабдевање домаћинстава и привреде довољном количином воде за пиће ○ Повећати доступност и квалитет услуга социјалне заштите ○ Повећати обухват деце предшколским васпитањем и образовањем ○ Прилагодити капацитете у спорту потребама грађана ○ Допринети повећању доступности услуга здравствене заштите ○ Унапредити информисање грађана и повећати њихово учешће у процесима планирања и доношења одлука ○ Унапредити квалитет услуга локалне самоуправе <p>Делимично су дефинисане и описане мере за следеће приоритетне циљеве:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Успоставити повољно пословно окружење за нове инвестиције и запошљавање ○ Унапредити услове за развој туризма и повећање прихода од туризма ○ Унапредити понуду у области културе <p>У оквиру развојног правца: Очувана животна средина, идентификован је додатни приоритетни циљ који се односи на енергетску ефикасност.</p> <p>Утврђен је нови развојни правац: Урбани развој, у оквиру кога је потребно формулисати приоритетне циљеве који се односе на:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Уређење простора ○ Саобраћајна инфраструктура и безбедност у саобраћају. <p>Тематска радионица испунила је своју предвиђену форму и успешно је реализована.</p>	

Члановима тематских радних група, као и другим заинтересованим странама путем електронске поште достављен је радни нацрт Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030. године и до 16. маја 2023. године прикупљани су њихови коментари, предлози измена, допуна и сл.

Радионица 7:	Консултативни састанак партнерског форума
Место одржавања консултација:	Љубовија, зграда Општине
Датум одржавања консултација:	12. јул 2023. године
Фаза процеса израде Плана развоја:	Предлог нацрта плана развоја ЈЛС
Коришћен метод консултација:	Фокус група
Број фокус група:	1
Број учесника обухваћен методом:	27
Сврха фокус група:	Представљање и дискусија о радном нацрту плана развоја и прибављање допунских информација и коментара од учесника партнерског форума
<p>Резултати одржавања фокус група:</p> <p>Учесницима партнерског форума представљен је радни нацрт документа. Детаљно су представљени:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Визија • Приоритетни циљеви са индикаторима, груписани у развојне правце • Мере <p>Организована је дискусија о радном нацрту Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030. године. Током дискусије није било предлога допуна, измена и сл. самог документа.</p>	

Радни нацрт Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030. године постављен је на сајт Општине Љубовија.